

Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Öğrencilerinin Protetik Diş Tedavisi Uzmanlığı Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Alper Özdoğan(0000-0003-0649-3056)^α, Yakup Kaptı(0000-0003-0842-3764)^α

Selcuk Dent J, 2021; 8: 69-75 (Doi: 10.15311/selcukdentj.635681)

Başvuru Tarihi: 22 Ekim 2019
Yayına Kabul Tarihi: 02 Aralık 2019

ÖZ

Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Öğrencilerinin Protetik Diş Tedavisi Uzmanlığı Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde 2018/2019 akademik döneminde eğitim gören öğrencilerin Protetik Diş Tedavisi uzmanlığı hakkındaki görüşlerini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntemler: 22 sorudan oluşan bir anket 1-5. sınıfta eğitim gören 491 öğrenciye uygulandı. Anket soruları Protetik Diş Tedavisinin prelinik, klinik ve teorik eğitimine yönelik sorular ve bazı faktörlere göre diğer uzmanlık dallarına göre sıralama isteyen sorulardan oluşmaktadır. Verilerin istatistiksel analizinde deskriptif, frekans analizleri, crosstabs ve independent sample t testi kullanıldı.

Bulgular: Protetik Diş Tedavisi uzmanlığı ile ilgili görüşlerin öğrencilerin yaş, cinsiyet, eğitim dönemine göre farklılık göstermediği görüldü ($p>0.05$). Protetik Diş Tedavisinin tüm faktörler eşliğinde değerlendirildiğinde tercih sırasının ortalama olarak 3.11 olduğu bulundu.

Sonuç: Protetik Diş Tedavisi uzmanlığı ile ilgili düşüncelerin genel olarak olumlu ve tercih edilme durumunun iyi bir yerde olduğu sonucuna varıldı.

ANAHTAR KELİMELER

Diş Hekimliği, Protetik Diş Tedavisi, Uzmanlık

ABSTRACT

Evaluation Of The Views Of The Expertise In Prosthodontics, Of Students In The Faculty Of Dentistry, Atatürk University

Background: The aim of this study is to evaluate the views of the students studying in the academic year of 2018/2019 at Atatürk University Faculty of Dentistry about their expertise in Prosthodontics.

Methods: A questionnaire consisting of 22 questions was applied to 491 students in 1-5 class. The questionnaire questions consist of questions related to preclinical, clinical and theoretical training of Prosthodontics, and questions that require ranking according to some other specialties. Descriptive, frequency analysis, crosstabs and independent sample t test were used for statistical analysis.

Results: It was observed that the opinions about the expertise of Prosthodontics did not differ according to the age, gender and education period of the students ($p>0.05$). When the prosthetic dental treatment was evaluated with all factors, it was found that the order of preference was 3.11 on average.

Conclusion: It is concluded that the positive and preferential status of the ideas about Prosthodontics are in a good place.

KEYWORDS

Dentistry, Prosthodontics, Speciality Training

Diş hekimliği fakülteleri teorik ve pratik eğitimin birlikte yürüdüğü eğitim kurumlarıdır. Ülkemizde üniversite sınavına girerek diş hekimliği fakültelerine yerleşen kişilerin eğitim süresi 5 yıldır. Bu eğitimin ilk 3 yılı klinik öncesi laboratuvar, son 2 yılını ise hasta üzerinde klinik uygulamalar içermektedir. Lisans eğitiminden sonra mezun olan öğrenciler ülke genelinde yapılan sınavlarda başarılı olurlarsa lisansüstü eğitime devam edebilmektedirler. Lisansüstü eğitimin seçilmesinde elde edilecek maddi gelir, spesifik bir alanda çalışma isteği, diş hekiminin uzmanlık eğitimine ilgisi ve akademik kariyer seçeneği etkili olmaktadır.^{1,2} Bununla birlikte rol model olarak görülen akademisyenlerin öğrencilerin uzmanlık seçimleri üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu da bilinen bir gerçektir.³⁻⁵ Ayrıca şu an çok fazla etkili olmasa da gelecekte malpraktis davalarının da lisansüstü eğitimin bölüm seçiminde etkili olacağı düşünülmektedir.

Ülkemizde diş hekimliği fakültelerindeki lisansüstü

eğitimi yakın tarihe kadar doktora eğitimi şeklinde olmakta iken bu eğitim günümüzde yerini uzmanlık eğitimine bırakmıştır. Yapılan bu değişiklik ile diş hekimleri ülke genelinde merkezi bir sınava tabi tutulmakta ve başarı sıralamalarına göre fakültelerin uzmanlık dallarına yerleşmektedirler. Bu eğitimi tamamlayıp mezun olan öğrenciler de uzman diş hekimi unvanı almaktadırlar. Bununla birlikte ülkemizde doktora eğitimi tamamen geçerliliğini yitirmemiş olup aktif olarak doktora eğitimi veren fakülteler de bulunmaktadır. Doktora eğitimi sonunda öğrenciler yine uzmanlık eğitimi sonunda verilmeyen PhD unvanına sahip olmaktadır. Ülkemizde; Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi, Çocuk Diş Hekimliği, Endodonti, Ortodonti, Periodontoloji, Protetik Diş Tedavisi, Restoratif Diş Tedavisi olmak üzere sınava girenlerin tercih edebileceği sekiz uzmanlık dalı bulunmaktadır. 2012 Nisan'da ilk defa yapılan Diş Hekimliğinde Uzmanlık sınavında toplam 235

^α Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi A.D. Erzurum, Türkiye

kontenjan açılmıştır. Bunun ise 24 tanesi (23 normal 1 yabancı uyruklu) protetik diş tedavisi için ayrılmıştır. Son olarak 2018 yılında yapılan uzmanlık sınavında ise toplam 815 kontenjan açılmıştır. Bunun ise 109 tanesi (99 normal 10 yabancı uyruklu) protetik diş tedavisi için ayrılmıştır. Elde edilen verilere göre son 6 yılda tüm bölümler için açılan kontenjan yaklaşık 3.55 katına çıkmıştır ve bu oran protetik diş tedavisi için ortalama 4.55'tir.

Protetik diş tedavisi, diş hekimliği müfredatının büyük bir bölümünü oluşturmakta ve bu durum geçmiş yıllardan beri süregelmektedir.^{6,7} Estetik diş hekimliği, implant diş hekimliğindeki gelişmeler, materyallerdeki gelişmeler, bilim ve teknolojiye yenilikler protetik diş tedavisi uzmanlığı üzerinde olumlu bir etkiye sahip olmuştur.¹ Yıllar geçtikçe mezun sayısı, uzmanlık başvuru sayısı ve uzman hekim sayısı artış göstermektedir. Uzmanlık alanının seçiminde ise maddi kazanç, çalışma kolaylığı, malpraktis gibi değişkenler etkili olmaktadır.

Bu çalışmanın amacı farklı eğitim dönemlerindeki öğrencilerin protetik diş tedavisi uzmanlık eğitimine bakışını ve protetik diş tedavisi uzmanlığının diğer branşlara göre bir takım faktörler bakımından sıralamasını yapmaktır. Çalışmanın hipotezi ise; protetik diş tedavisi tüm faktörler değerlendirmeye alındığında ilk 3 bölüm arasında tercih edilecektir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu çalışma Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde 2018-2019 akademik döneminde eğitim gören toplam 491 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirildi. Çalışma aktif olarak eğitimine devam eden ara dönem ve stajyer öğrencilerden oluşmaktaydı. Eğitimine ara veren (aktif olmayan) öğrenciler bu çalışmanın dışında tutuldu.

Çalışma anket ile veri toplama yöntemi ile gerçekleştirildi. Tek bir araştırmacı tarafından ankete katılacak öğrencilere ulaşıldı ve anketler uygulandı. Anket toplam 22 sorudan oluşmaktaydı. Anketin ilk üç sorusunu yaş, cinsiyet ve eğitim dönemi ile ilgili sorular oluşturmaktaydı. Anketin geri kalan soruları likert ölçeğine göre hazırlanmış olup; 13 soru protetik diş tedavisi ile ilgili prelinik, klinik ve uzmanlık konuları ile alakalı üretilmiş soruları içermektedir. Son 6 soru ise protetik diş tedavisinin diğer bölümlerle kıyaslanması ve sıralanmasına yönelik sorulardır (Ek:1 Anket formu).

Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde, SPSS 20 programı (SPSS v20.0; SPSS Inc., Chicago, IL., ABD) kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde deskriptif ve frekans analizlerinden faydalandı. Anket sorularının yaş, cinsiyet ve döneme göre etkileşimlerini belirlemek için crosstabs ve independent sample t testlerinden faydalandı.

BULGULAR

Çalışmaya katılan popülasyonun yaş ortalaması 21.08 ± 1.98 idi ve çalışmaya katılanlar en az 18 en fazla 33 yaşındaydı. Toplam 491 kişinin katıldığı bu çalışmanın kadın popülasyonu 265 (%54), erkek popülasyonu 226 (%46) kişiydi. Öğrencilerin öğrenim dönemlerine göre; 1. Sınıflar bu çalışmanın %25.7'sini (126), 2. Sınıflar %21.2'sini (104), 3.sınıflar %23.4'ünü (115), 4.sınıflar %15.7'sini (77) ve 5.sınıflar %14.1'ini (69) oluşturmaktaydı. Yapılan çapraz değerlendirme ve bağımsız örneklerde t testi sonuçlarına göre Protetik Diş Tedavisi uzmanlığı ile ilgili görüşlerin öğrencilerin yaş, cinsiyet, eğitim dönemine göre farklılık göstermediği görüldü ($p > 0.05$). Çalışmaya katılanların büyük çoğunluğu (%66) Protetik Diş Tedavisi ile ilk olarak fakültedeki dersler aracılığıyla tanışırken, %19.3'ü fakülte öncesi dergi, TV, internet aracılığıyla, %8.6'sı fakülte öncesi tedavilerde %6.1'i üniversite sınavlarına hazırlanırken tercih döneminde tanışmıştır. Protetik Diş Tedavisi ile ilgili ilk görüşünüz nasıldı sorusuna katılımcıların %11.6'sı çok kötüydü, %15.7'si kötüydü, %41.3'ü ortaydı, %27.3'ü iyiydi, %4.1'i çok iyiydi şeklinde cevaplamıştır. Bu verilerin ortalaması 2.96 ± 1.04 'tür, ortalama değerlerin 2.5'ten daha fazla olması ilk görüşün olumlu bir izlenim bıraktığı yönündedir.

Çalışmaya katılanların anketin 6-10. sorularına verdikleri cevaplar özetlenmiştir (Tablo 1).

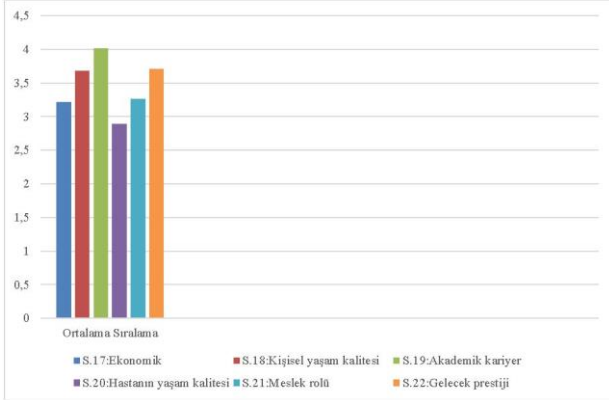
Tablo 1.

6-10. Sorulara verilen cevapların yüzdelik dağılımı

	Hayır	Evet					
Protetik Diş Tedavisinin prelinik uygulamalarını seviyor musunuz?	58.7	41.3					
Protetik Diş Tedavisinin klinik uygulamalarını seviyor musunuz?	44.2	55.8					
Protetik Diş Tedavisinin teorik derslerini seviyor musunuz?	35.8	64.2					
Sizce Protetik Diş Tedavisinin pratik uygulamaları stresli mi?	Çok Az	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla		
	3.1	4.7	20.1	30.1	42		
Sizce Protetik Diş Tedavisinin teorik dersleri stresli mi?	Çok Az	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla		
	11.1	28.9	39.3	12.6	8.1		

Uzmanlık yapmak için Protetik Diş Tedavisini kaçınıcı sırada tercih edersiniz sorusuna verilen cevapların ortalaması 5.05 ± 2.7 'dir. Bu değer ortalama değer (4.5) üzerinde olmakla birlikte tercih sıralamasının da çok gerilerde olması demektir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun tercih etme nedenini maddi beklentiler (%50.1) oluştururken, neden tercih etmezsiniz sorusuna ise uzun süren tedaviler (%32.2) en fazla işaretlenmiştir. Bir öğretim üyesi sizi Protetik Diş Tedavisinde uzmanlık yapmaya yönlendirdi mi şeklindeki soruya ankete katılanların %88.4'lük gibi çok büyük bir kısmı hayır cevabını verirken; evet diyenlerin oranı %11.6'da

kalmıştır. Protetik Diş Tedavisi klinik uygulamaları uzman olmayan hekimler tarafından ne derece bilindiğini öğrenmeye yönelik soruya katılımcıların büyük çoğunluğu %57.4 ne az ne de çok (orta) şeklinde düşünmüşler; gelecekte Protetik Diş Tedavisine ne kadar ihtiyaç duyulacak sorusuna ise ankete katılanlar (%12.2 daha az, %17.7 az, %27.5 orta, %29.5 fazla, %13 çok fazla) dengeli bir cevap vermişlerdir. Anketin 17-22. sorularına yönelik verilen cevapların ortalama değerleri gösterilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1

Anketin 17-22. sorularına verilen ortalama değerlerin şematik olarak gösterimi

Protetik Diş Tedavisinin tüm faktörler göz önüne alınarak uzmanlık dalları arasında sıralamasını yapmak için 17-22. sorular min. 6 max. 48 puan olacak şekilde tek bir soru altında birleştirildi. Verilerin ortalama değeri 20.79 ± 8.1 olduğu görüldü, bu değer ortalamanın (27) altında bir değerdi. Bu durum da Protetik Diş Tedavisinin tercih sırasının ortalama olarak 3.11 gibi bir sıraya denk geldiğini göstermektedir.

TARTIŞMA

Bu anket çalışmasında fakültemizde öğrenim gören öğrencilerin Protetik Diş Tedavisi uzmanlığına bakışı ve diğer bölümlere göre sıralamadaki yeri değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda Protetik Diş Tedavisinin tercih sıralaması ortalama olarak tüm faktörler temel alındığında 3.11 olmasına karşın, tercih sırası sorulan sorunun ortalama cevabı 5.05 olduğundan başlangıçta kurmuş olduğumuz hipotezimiz reddedilmiştir.

Lisansüstü eğitim tüm meslek dallarında olduğu gibi Diş Hekimliği alanında da önemli bir yere sahiptir. Her ne kadar mesleğin doğası ve tarihsel gelişimi nedeni ile özel klinik uygulamalar popüler olsa da, son yıllarda değişen uzmanlık sistemi ile birlikte artık özel çalışma alanları da uzman hekimlere yönelmeye ve tercih etmeye başlamıştır. Bunun yanı sıra akademik kariyer düşünüldüğünde de son

yıllarda üniversite sayısındaki artışa bağlı olarak uzmanlık, doktora ve akademisyenlik yapan diş hekimlerinin sayısı her geçen gün artmaktadır. Anabilim dallarının popüleritesi, öğretim üyesi ihtiyaçları, maddi kazanç, rahat çalışma koşulları gibi etkenler bir uzmanlık dalının tercih edilmesinde önemli rol oynamaktadır. Ülkemizde uzmanlık eğitiminde meydana gelen bu önemli artışa benzer bir durum diğer devletlerde de bulunmaktadır. ABD’de yapılan bir çalışmada diş hekimliğinde protez uzmanlığının günden güne önem kazandığı bildirilmiştir.¹ Uzmanlık eğitimi diş hekimliğinde olması gereken bir durum halini almıştır. Yeni araştırmalar öğrencilerin uzmanlık eğitimi için bölüm seçiminde nelere dikkat ettiklerine yoğunlaşmaktadır. Yapılan bu çalışmada da fakültemiz öğrencilerinin Protetik Diş Tedavisi uzmanlığını niçin tercih edip etmeyecekleri sorgulanmış ve ekonomik nedenlerden ötürü tercih edileceği ön görülürken, uzun süren tedavilerden dolayı da bu alanda uzmanlığa soğuk bakmaktadırlar. Ülkemizde uygulanan uzmanlık sınavında bölümler tercih edilirken Protetik Diş Tedavisi kesin olmamakla birlikte genellikle 4 veya 5. sırada tercih edilmektedir. Tercih sıralamasına yönelik soruya alınan cevapların ortalamasının 5.05 olması da bu durumu istatistiksel olarak destekleyen bir bulgudur.

Dhima ve ark.⁸ yaptıkları çalışma sonucunda Protetik Diş Tedavisi uzmanlığı hastaların yaşamına etki açısından dokuz anabilim dalı içerisinde dördüncü (4/9) sırayı alırken ekonomik açıdan 7/9 sırada yer almış, yaptığımız mevcut çalışmada ise hastaların yaşam kalitesine etki yönünden ortalama 3/7, ekonomik yönden ise ortalama 3/8 idi. Bu verilere göre ülkemizde Protetik Diş Tedavisi uzmanlığının ABD’ye göre ekonomik ve hasta yaşamına etki yönünden daha önemli görüldüğü sonucuna varıldı. Amerikan Diş Hekimliği Birliğinin (ADA) 2002 yılında yayınladığı verilere göre, 1991–92 ile 2000–01 arasında Protetik Diş Tedavisi uzmanlığı programlarına başvuran aday sayısında yüzde 35,9 azalma varken, birinci sınıf kayıta ise yüzde 21,4 oranında azalma vardı.⁹ 10 yıllık dönemi içeren verilerdeki bu düşüşe rağmen Cooper ve ark.¹⁰ 2009 yılında elde ettiği verilerde 10 yıllık düşüşün ardından, Protetik Diş Tedavisine uzmanlığına yüksek başvuru sayısı, eğitim programı sayısındaki artış ve kayıt sayısının artmasıyla birlikte önemli bir büyüme dönemi yaşanmıştır.

Protetik Diş Tedavisi uzmanlığının geleceğine yönelik Harvard’da yapılan bir araştırmaya göre katılımcıların % 85’i gelecekte şuankinden daha fazla Protetik Diş Tedavisi uzmanına ihtiyaç duyulacağını bildirmişlerdir.¹¹ Mevcut yapılan çalışmada ise fazla ve çok fazla ihtiyaç duyulacağını işaretleyen katılımcıların oranı % 42.5’tir. Yine aynı çalışmada öğrencilerin Protetik Diş Tedavisi ile ilgili deneyimlerine yönelik soruya katılımcıların % 66’sı ilk deneyimleri olumlu, %12’si ise olumsuz olarak değerlendirirken,¹¹

yaptığımız çalışmada olumlu deneyime sahip kişilerin oranı % 31.4, olumsuzlar ise % 27.3'tür. Elde edilen veriler ışığında fakültemiz öğrencilerinin Harvard Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerine kıyasla Protetik Diş Tedavisi uzmanlığına daha olumsuz yaklaştığı ve ilk deneyimlerinin daha kötü olduğu sonucuna varıldı. Bu duruma iki fakülte arasındaki eğitim ve müfredat farklılığının etkili olabileceği düşünülmektedir. Nash ve Pfeifer¹² ABD için yayınladıkları raporda protodontik eğitimin iyi bir yatırım olduğunu ve protodontik uzmanlık eğitimi için sürekli bir talebin olacağını belirtmişler, başka bir raporlarında ise bir protez uzmanı için ortalama net kazancın, genel pratisyenlerden % 35 daha yüksek olduğunu ve ortalama net kazançlarının diğer uzmanlıklarla rekabetçi olduğunu bildirmişlerdir.¹³ Yapılan mevcut çalışmada Protetik Diş Tedavisi uzmanlığının ekonomik yönden sıralama ortalamasının 3.22 olması, katılımcıların ülkemiz için de protodonti uzmanlığını maddi yönden diğer uzmanlıklara göre daha avantajlı ve önde gördüklerini düşündürmektedir. Munoz ve ark.¹⁴ yaptıkları çalışmada, toplumun daha üst düzeyde eğitim talebi, gelecekte protodonti uzmanlarına duyulacak ihtiyaçlar, implant ve rekonstrüktif diş hekimliği alanındaki gelişmelere bağlı olarak ABD diş hekimliği öğrencileri arasında protodonti uzmanlığına eğilimin arttığı sonucuna varmıştır. Bu durum da çalışmamız sonucunda elde ettiğimiz verileri destekler niteliktedir.

Bu çalışmanın limitasyonu sadece 2018–2019 akademik yılında eğitim gören öğrencilerin değerlendirilmesidir. Daha önceki yıllarda mezun olan öğrenciler de değerlendirilerek daha geniş bir popülasyona ulaşılabilirdi.

SONUÇ

1. Protetik Diş Tedavisi uzmanlığı yıllardan beri belirli bir konuma sahip ve tercih edilen bir dal olmuştur.
2. Son yıllarda bazı uzmanlık dallarının popülaritesindeki artışa rağmen protodonti uzmanlığı tercih sıralamasını genellikle korumuştur.
3. Tercih edilmesindeki en önemli neden ekonomik yönden avantajı olsa da özellikle teknoloji ile iç içe bir bölüm olması ve sürekli gelişip yenilenmesi diğer göz önüne alınması gereken özellikleridir.
4. Ayrıca fakültelerdeki staj zorlukları göz önüne alındığında özellikle stajyer öğrencilerin protodonti uzmanlığına soğuk baktığını bilmekteyiz. Bu durumda protodonti uzmanlığının tüm avantajları, teknolojik yanı, uğraş alanının çok geniş ve multidisipliner çalışmaya en yatkın bölüm olduğu gibi konuları öğrencilere daha iyi anlatılabilirse tercih sırasının ve popülaritesinin daha da artacağı kanısındayız.

EKLER**Ek 1: Anket formu****ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN PROTETİK DIŞ TEDAVİSİ UZMANLIĞINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİ ÖLÇME ANKETİ**

Değerli Katılımcı;

Bu anket Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi uzmanlığına yönelik görüşlerinizi değerlendirmek amacıyla yapılmaktadır.

Araştırma bilimsel bir nitelik taşıdığından derlenen kişi ve bilgiler gizli tutulacaktır.

Lütfen soruları tam olarak okuduktan sonra kendinize en uygun olan cevabı işaretleyiniz.

1. Yaş:**2. Cinsiyet:**

- a) Kadın b) Erkek

3. Dönem:

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5

4. Protetik Diş Tedavisi ile ilk olarak ne zaman tanıştınız?

- a) Fakülte öncesi tedavi olarak
b) Fakülte öncesi dergi, televizyon, internet aracılığıyla
c) Fakülte öncesi tercih döneminde
d) Fakültede dersler aracılığıyla

5. Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı ile ilgili ilk görüşünüzü değerlendiriniz.

- a) Çok kötü b) Kötü c) Orta d) İyi e) Çok iyi

6. Protetik Diş Tedavisinin prelinik uygulamalarını seviyor musunuz?

- a) Hayır b) Evet

7. Protetik Diş Tedavisinin klinik uygulamalarını seviyor musunuz?

- a) Hayır b) Evet

8. Protetik Diş Tedavisinin teorik derslerini seviyor musunuz?

- a) Hayır b) Evet

9. Sizce Protetik Diş Tedavisinin pratik uygulamaları stresli mi?

- a) Çok az b) Az c) Orta d) Fazla e) Çok Fazla

10. Sizce Protetik Diş Tedavisinin teorik dersleri stresli mi?

- a) Çok az b) Az c) Orta d) Fazla e) Çok Fazla

11. Uzmanlık yapmak için tercih sıralaması yaparsanız Protetik Diş Tedavisini kaçınıcı sırada tercih edersiniz?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6 g) 7 h) 8 ı) Tercih etmezdim

12. Uzmanlık için Protetik Diş Tedavisini neden tercih edersiniz?

- a) Maddi beklenti b) Mesleki tatmin c) Keyifli olması
d) Kişisel ilgi e) Lisans eğitiminde yetersiz kalması

13. Uzmanlık için Protetik Diş Tedavisini neden tercih etmeyebilirsiniz?

- a) Klinik yoğunluk b) Uzun süreli tedaviler c) Eğitimin fazlalığı
d) Aşırı disiplin e) Malpraktis problemleri

14. Bir öğretim üyesi sizi Protetik Diş Tedavisi uzmanlığı için yönlendirdi mi?

- a) Hayır b) Evet

15. Sizce Protetik Diş Tedavisi klinik uygulamaları uzman olmayan hekimler tarafından ne derece biliniyor?

- a) Çok az b) Az c) Orta d) Fazla e) Çok Fazla

16. Sizce Protetik Diş Tedavisi uzmanlarına gelecekte daha fazla mı yoksa daha az mı ihtiyaç duyulacak?

- a) Daha az b) Az c) Orta d) Fazla e) Daha Fazla

17. Protetik Diş Tedavisi diğer bölümleri de göz önüne alarak ekonomik yönden sıralayacak olsanız kaçınıcı sırada olur?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6 g) 7 h) 8

18. Protetik Diş Tedavisi diğer bölümleri de göz önüne alarak kişisel yaşam kalitesi yönünden sıralayacak olsanız kaçınıcı sırada olur?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6 g) 7 h) 8

19. Protetik Diş Tedavisi diğer bölümleri de göz önüne alarak akademik kariyer yönünden sıralayacak olsanız kaçınıcı sırada olur?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6 g) 7 h) 8

20. Protetik Diş Tedavisi diğer bölümleri de göz önüne alarak hastanın yaşam kalitesine etki yönünden sıralayacak olsanız kaçınıcı sırada olur?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6 g) 7 h) 8

21. Protetik Diş Tedavisi diğer bölümleri de göz önüne alarak diş hekimliği mesleğindeki rolü açısından sıralayacak olsanız kaçınıcı sırada olur?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6 g) 7 h) 8

22. Protetik Diş Tedavisini diğer bölümleri de göz önüne alarak gelecekteki prestiji açısından sıralayacak olsanız kaçınıcı sırada olur?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6 g) 7 h) 8

KAYNAKLAR

1. Wright RF, Dunlop RA, Kim FM, Douglass CW. A survey of program directors: trends, challenges, and mentoring in prosthodontics. Part 1. *Journal of prosthodontics : official journal of the American College of Prosthodontists* 2008;17(1):69-75.
2. Chmar JE, Weaver RG, Valachovic RW. Dental school vacant budgeted faculty positions, academic years 2005-06 and 2006-07. *Journal of dental education* 2008;72(3):370-85.
3. Basco WT, Jr., Reigart JR. When do medical students identify career-influencing physician role models? *Academic medicine : journal of the Association of American Medical Colleges* 2001;76(4):380-2.
4. Ambrozy DM, Irby DM, Bowen JL, Burack JH, Carline JD, Stritter FT. Role models' perceptions of themselves and their influence on students' specialty choices. *Academic medicine : journal of the Association of American Medical Colleges* 1997;72(12):1119-21.
5. Jordan J, Brown JB, Russell G. Choosing family medicine. What influences medical students? *Canadian family physician Medecin de famille canadien* 2003;49:1131-7.
6. Douglass CW, Shih A, Ostry L. Will there be a need for complete dentures in the United States in 2020? *The Journal of prosthetic dentistry* 2002;87(1):5-8.
7. Douglass CW, Watson AJ. Future needs for fixed and removable partial dentures in the United States. *The Journal of prosthetic dentistry* 2002;87(1):9-14.
8. Dhima M, Petropoulos VC, Han RK, Kinnunen T, Wright RF. Dental students' perceptions of dental specialties and factors influencing specialty and career choices. *Journal of dental education* 2012;76(5):562-73.
9. American Dental Association. 2001-02 survey of advanced dental education. Chicago: American Dental Association, 2002:34.
10. Cooper LF. Prosthodontics and the American College of Prosthodontists: a specialty's contribution to improving oral health care. *J Am Coll Dent* 2009;76(1):27-30.
11. Zarchy M, Kinnunen T, Chang BM, Wright RF. Increasing predoctoral dental students' motivations to specialize in prosthodontics. *Journal of dental education* 2011;75(9):1236-43.
12. Nash KD, Pfeifer DL. Private practice and the economic rate of return for residency training as a prosthodontist. *Journal of the American Dental Association* 2005;136(8):1154-62.
13. Nash KD, Pfeifer DL. Prosthodontics as a specialty private practice: net income of private practitioners. *Journal of prosthodontics : official journal of the American College of Prosthodontists* 2006;15(1):37-46.
14. Munoz DM, Kinnunen T, Chang BM, Wright RF. Ten-year survey of program directors: trends, challenges, and mentoring in prosthodontics. Part 1. *Journal of prosthodontics : official journal of the American College of Prosthodontists* 2011;20(7):587-92.

Yazışma Adresi:

Yakup KAPTI
Atatürk Üniversitesi
Diş Hekimliği Fakültesi
Protetik Diş Tedavisi AD.
Erzurum, Türkiye
Tel : +90 531 925 48 28
E Posta: yakupkapti@gmail.com